



# AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI



№ 84 (7811) BAZAR, 15 aprel 2018-ci il

Qəzetiñ əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

Qiyməti 40 qəpik



## Prezident seçkiləri Azərbaycanda demokratiyanın növbəti təntənəsi oldu

Aprelin 11-də keçirilən prezident seçkiləri bir daha təsdiq etdi ki, respublikamız demokratiya yolu ilə inamlıdır. Ona görə də bu müüm siyasi hadisə bütün parametrləri ilə Azərbaycanın siyasi tarixinə demokratik və azad seçkilərdən biri kimi düşdü. Seçkinin noticlori dünyadan nüfuzlu siyasi dairələri, o cümlədən populyar xarici KIV tərəfindən də yüksək qiymətləndirildi. Bütün rəylərdə, informasiyalardan seçkilərin adələti və şəffaf keçirildiyi, ölkəmizin demokratik dəyərlər yolu ilə inkişaf etdiyi birmənalı şökdə özəksini tapdı.

### Nümunəvi hazırlıq prosesi

Prezident seçkilərini hazırlamaşı ve keçirilməsi ilə əlaqədar Mərkəzi Seçki Komissiyası (MSK) tərəfindən bütün müvafiq tədbirlər vaxtında heyata keçirildi. MSK-nin görüdüyü bütün işlər təqvim planında göstərilən müddətlərdə, vaxtında yeriñ yetirildi. Komisiya tərəfindən seçki mərəfətliyinə dair bərə sevdib, keçirildi, müxtəlif vəsaitlər, seçki plakatları çap olunaraq yaxıldı. Prezidentiñ namızedlərin iżli sūrüləsi və imzalıplama kampaniyası Seçki Məcəssinin teleblərindən uyğun həyata keçirildi ve hənsiñə konar müdaxilər qeyd olundu. Seçki prosesinin mühüm fazalarından biri de seçkiqabğı teşviqatı mərhəlesidir. Seçkilər start verildikdən sonra qeyd olunmış 8 prezidentliyə namızedin öz platformlarını serbest surətdən seçkilərə çatdırmaqları üçün MSK Katılıbığının İnformasiya Mərkəzi çox şəxsləri fealiyyət göstərdi, gün ərzindən səsvermenin gedniñ barəde ictiyayıyyət 5 dəfə məlumat verdi.

Azərbaycanda 2008-ci ildə başlayaraq tətbiq olunan və seçki mənətərlərindən kenarada internet vasitəsilə səsverme prosesini canlı izləmə imkanı veren veb-kameralarlardan istifadə təcrübəsi bu seçkilərdən da davam etdirildi. Beləliklə, respublikanın işğal olunmuş əraziləri istisna olmaqla bütün çoqrafiyasını əhatə edən 20 faizədən seçki mənteqələrində quraşdırılmış veb-kameralar vasitəsilə səsvermə günün seçkiləri "online" izləmə imkanları temin olundu. Beləliklə, veb-kameraların tətbiqi avvalki seçkilərdə olduğu kimi, bu dəfə de seçkilərin şəffaflığını temin etməsi işinə deyərli töhfə verdi.

Bundan başqa, prezident seçkiləri xarici seçkilərindən təmsil olunduğu nüfuzlu beynəlxalq KIV tərəfindən da izlenildi. Məsələn, "Rossiya 24", "NTV", "Beşinci kanal", habelə TASS, "RIA Novost" informasiya agentliklərindən "Nezavimiyata qazeta" qəzetiñin prezident seçkilərinin gediniñ və hazırkı Prezident İlham Əliyevin inanlı qələbəsinin gerişi işıqlandırıb, Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycan İiderini təbrik etməsi diqqətə çatdırıldılar.

ABŞ-in "The Associated Press" agentliyinin yaydığı informasiyada Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin özünə sabitliyin tematincisi kimi təsdiq etdiyə qeyd olunur. Bu informasiyani ABŞ-in aparıcı media orqanları olan "The Washington Post" və "abcnews" nəşrləri da təqdim edib.

Üçüncü başa çatan prezident seçkilərinin bütün beynəlxalq siyasi dairələr tərəfindən yüksək qiymətləndirildi. Həzirdə yenidən Prezident seçilmiş İlham Əliyev təbrikler gəlməkdə davam edir. Bütövlükde bu seçki Azərbaycanın demokratianın növbəti təntənəsi oldu. Xalqımız azad və adələti şəkildə öz seçməni edərək ölkəmizdən son 15 ilde həyata keçirilən uğurlu siyasetin davamına səs verdi.

Rəşad CƏFƏRLİ,  
"Azərbaycan"

## Pambıqcılığın inkişafı coxsayılı is yerlərinin açılmasına imkan verir



Pambıqcılığın Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafına hərəkəflə təkan verdiyi dənilməzdür. Bu sahənin genişləndirilməsi ilə qeyri-neft sektorunun əsas qolu olan konditornun inkişafı edir.

Ölkənin ixrac potensialı artır. Çünkü pambıq ölkəyə gelir gətirən əsas məhsullarından biridir. Pambıqcılıq inkişaf etdikcə qeyri-neft sənayesinin şaxənləndirilməsine de imkan yaranır, yeni emal mühəssiləri açılır. Beləliklə, teke pambıqcılıq rayonlarında deyil, ölkənin digər şəhər və bölgələrində de yeni iş yerləri yaranır.

Pambıqcılıq iqtisadiyyatın əməkdaşlığından biridir. Bu sahənin inkişafı ilə artıq coxsayılı yeni iş yerləri açılır. Bütövlükde son illərdə pambıqcılıqla məşğıl

olan insanların sayı 200 min nəfəre yaxındır.

Dövlətin pambıqcılığı inkişaf etdirərək önlən çəkdiyi məsələlərdən biri de məzəs səsial amıldır, bölgələrdə yaşayan əhalinin işlətəminatı, güzərənin yaxşılaşdırılmasıdır.

Kənd təsərrüfatının Mircelək kənd sakinləri Nizami Məmmə-

dov deyir ki, onun başçılıq etdiyi fermer təsərrüfatının geliri ilə 14 ailə öz dolanışığını təmin edir. Öllə məhsul yüksək mənətindən gündəlik qazanc 60 manatdan çox olur. Keçən mövsümde məhsul satışından ümumi gelir 84 min 250 manata, xalis gelir 51 min manata çatıb. Bunun 16 min 850 manatını dövlət dəstəyi olub subsidiyə tsəkşik edib.

Biləsuvar rayonunun Aşağı Cüreli kəndinin sakini, fermer Fazıl Musayev işe öötən mövsümde ailə üzvləri ilə birlikdə 16 hektar sahədən 80 ton pambıq toplayıb. Birinci dereceli "Əmək" ordenniñ ilə təltif olunub. Fermerlərdən Fatma Hüseynova və Tofiq İsmayılov da birinci dereceli "Əmək" ordeninə layiq görüüblər.

Pambıqcılığın inkişafı sayəsində ilə Bərdə rayonunun 8 minden çox sakini işlə təmin olunub.

Ardı 3-cü səh.

Prezident İlham Əliyev Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin birinci rübüñün sosial-iqtisadi inkişafın yekunlarına və qarşıda duran vozifələrə həsr olunan işləndəndən sosial-iqtisadi sahada qazanılan uğurları yüksək qiymətləndirirək qarşıda duran vozifələr barədə ətraflı məlumat vermişdir.

Dövlət başçısı ilə təmİNAT məsələlərindən danişən kənd deməsidir: "İçmeli ilə təmİNAT ilə bağlı layihələr uğurla gedir. Demək olar ki, bütün şəhərlərdə bu işlər ya icra edilib, ya da ki, icradadır. Həsab edirəm ki, bu da tarixi nüailiyətdir. Çünkü indi Bakı şəhərinin 80 faizdən çox 24 saat içmeli ilə təmin edilir. Əlbəttə ki, bu rəqəm 100 faiz olmalıdır. Əminəm ki, biz buna da catacəğiz. Bütün bölgələrdə, bütün şəhərlərdə bu layihələr icra edilir.. Bi il meliorativ tədbirlər nezərdə tutulur. Üç ev-şəhər cox subxərtəzən quyusu qazılmalıdır. Bi il ən azı, 100 min hektar suvarılmayan torpaqlara suyun verməsi təmin edilmişdir".

Azərbaycanda Xəzər de-nizi hövzəsinə daxil olan 8350 çay mövcuddur ki, onların da coxunun üzünü

10 kilometrdən azdır. Üstəlik, ilin isti aylarında bu çayların bir coxunun suyu quruyur. Digər tərəfdən isə yaz və yay aylarında dağ çaylarının sel-suları əkin sahələrinə ziyan vurur. Biz hələ ümumi su tutumu 640 milyon kubmetr su ehtiyatı olan Sərsəng su anbarının Ermənistan tərəfindən işgal edilən

ərazidə qalmasını demirik. İşgalçılardan əkin vaxtlarında anbardan gelen suyu bağlayır, payız aylarında isə ekşini, suyu dəhaç buraxaraq ziyarətindən işgal edilən

## Müasir suvarma sistemi aqrar sektorun "qan damarı"dır

Həyata keçirilən meliorativ tədbirlər nəticəsiz qalmır



10 kilometrdən azdır. Üstəlik, ilin isti aylarında bu çayların bir coxunun suyu quruyur. Digər tərəfdən isə yaz və yay aylarında dağ çaylarının sel-suları əkin sahələrinə ziyan vurur. Biz hələ ümumi su tutumu 640 milyon kubmetr su ehtiyatı olan Sərsəng su anbarının Ermənistan tərəfindən işgal edilən

Ardı 3-cü səh.

## Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Hörmətli cənab Prezident!

Fürsətdən istifadə edərək Sizi yeniden Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçiləniniz münasibətə təbrik edirəm.

Avropa İnsan Hüquqları Konvensiyasına əsaslanan insan hüquqları, demokratiya və qanunun allılıq standartlarının üstünlüyünün Azərbaycanda təmin olunması istiqamətində Sizinle six işlemek niyyətindəyəm.

Səmimiyyətlə,

Torbyon YAQLAND,  
Avropa Şurasının Baş katibi

Strasburg, 13 aprel 2018-ci il

Zati-aliləri!

Yeniden Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçiləməyin münasibətə Sizi Latviya xalqı adından və şəxson öz adından səmimi qələbdən təbrik edirəm.

Ölkələrimiz arasında mövcud dostluq münasibətlərinin son illərdə sürətlə inkişaf etməsindən olğucu memnunam. Bu xoş fürsətdən istifadə edərək, Azərbaycan ilə Latviya arasında eməkdaşlıqın bundan sonra daha da möhkəmləndirilməsini sadıq olduguñum bir dəhə bəyan edirəm.

Zati-aliləri, icazə verin, Sizə ən dərin ehtiramımı və en xoş arzularımı bildirirəm.

Hörmətə,

Raymonds VEYONIS,  
Latviya Respublikasının Prezidenti

Hörmətli cənab Prezident!

Yeniden Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçiləməyin münasibətə en seymi təbriklerimi qəbul edin. Əminəm ki, Sizin zəngin təcrübəniz və peşəkarlığınız ölkənizin vətəndaşlarının rifahı naməne də böyük tərəqqiye nail olmağı imkan verəcəkdir.

Bosniya və Herseqovina Azərbaycanın səmimi dostudur və Siz qarşılıqlı əməkdaşlığın derinləşməsinə və birgə layihələrin gerçəkləşməsinə töhfə vereceyimizə emin olı bilərsiniz.

Cənab Prezident, sevindirici haldır ki, Siz yeni prezidentlik dövründə tezliklə Bosniya və Herseqovina sefer edəcəksiniz. Bu, heç şübhəsiz ki, xalqların arasında əməkdaşlıqın və ənənəvi dostluğın daha da möhkəmlənməsini töhfə olacaqdır.

Bir dəhə Sizə ən dərin ehtiramımı ifade edirəm.

Hörmətə,

Bakır İZETBEQOVİC,  
Bosniya və Herseqovinanın Rəyasət Heyətinin sədri

Hörmətli cənab Prezident!

Yeniden Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçiləməyin münasibətə zati-alilərinə və dost xalqına ən səmimi təbriklerimi çatdırıram. Cənab Prezident, Birləşmiş Ərab Əməkəllərinə xalqının sevincine sərih olduğunu dost xalqına çatdırıram.

Əminəm ki, Azərbaycan vətəndaşlarının rifahı naməne də böyük tərəqqiye nail olmağı istərdiklərindən.

Bu xoş fürsətdən istifadə edərək, Serb Respublikası ilə Azərbaycan Respublikası arasında qarşılıqlı əlaqələri dəha da inkişaf etdirmək əzmində olduğumu bir dəhə vurğulamışım.

Zati-aliləri, ali dövləti fealiyyətinizdə Sizə yeni uğurlar arzulayır və dərin ehtiramımlı ifade edirəm.

Hörmətə,

Milorad DODİK,  
Bosniya və Herseqovinanın Serb Respublikasının Prezidenti

Zati-aliləri!

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçkilərində qələbeniz münasibətə Sizi Serb Respublikasının vətəndaşları adından və şəxson öz adından səmimi qələbdən təbrik edirəm.

Əminəm ki, Azərbaycan vətəndaşlarının rifahı naməne də böyük tərəqqiye nail olmağı istərdiklərindən.

Bu xoş fürsətdən istifadə edərək, Serb Respublikası ilə Azərbaycan Respublikası arasında qarşılıqlı əlaqələri dəha da inkişaf etdirmək əzmində olduğumu bir dəhə vurğulamışım.

Zati-aliləri, ali dövləti fealiyyətinizdə Sizə yeni uğurlar arzulayır və dərin ehtiramımlı ifade edirəm.

Hörmətə,

Ardi 3-cü səh.



# Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Zati-aliləri!

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətə Sizə en səmimi təbriklerimi çatdırmaqdan məmənnüllük duyuram.

Bu xoş füsrətdən istifadə edərək Moldova Respublikası ile Azərbaycan Respublikası arasında qarşılıqlı anlaşmaya və hörmete esaslanan ənənəvi dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərinin inkişafına və möhkəmləndirilməsinə Sizin verdiyiniz evəvəz təhfələri bir da vurğulamaq istərdim.

Əminəm ki, Siz Azərbaycan xalqının rıfahı, həbəle sülhün, təhlükəsizliyin və beynəlxalq əməkdaşlığın möhkəmləndirməsi namına milli və beynəlxalq layihələrin gərcəklədirilməsi yolunda seyrlərinizi, təcrübə və biliklərinizi bundan sonra da əsirgəmeyəcəksiniz.

İcaza verin, bərənən Sizə mühəkəm cansaqlığı, uzun ömür, firavənlilik və ali dövləti fealiyyətinizdə böyük uğurlar arzulayın.

Hörmətə,

**Pavel FiLiP,  
Moldova Respublikasının Baş naziri**

Hörmətli cənab Prezident!

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətə Sizə və dost xalqınızın en səmimi təbriklerimi çatdırmaqdən şəref duxuram.

Zati-aliləri, Sizə mühəkəm cansaqlığı, xoşbəxtlik, dost xalqınızın en müdrik rehberləriniz ilə davamlı tərəqqi və rıfah arzulayın.

Xahiş edirəm, səmimi salamlarımlı, en yüksək ehtiramı qəbul edin.

Hörmətə,

**Məhəmməd bin Raşid Al MƏKTUM,  
Birləşmiş Ərəb Əmirləkərinin  
vitse-prezidenti, Baş nazir və  
Dubayın hökməti**

Hörmətli cənab Prezident!

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətə Sizi samimi qəlbən tebrik edirəm. Bu

seçkilərdə Sizin inamlı qəlbəniz Azərbaycan xalqının yüksək etmədindən sahib olduğunuza eyanı sübutdu. Bu, səda insanların heyat şərafları yaxşılaşdırımaq, Azərbaycanın regionda və bütün dünyada nüvuzunu artırmaq istiqamətində son illər gördüyü işləri verilən yüksək qiymətdir. Əminəm ki, yeniləşmənin müddətinizdən Siz ölkənizin inkişafı və rıfah üçün feal və yorulmadan çalışımaqda davam edəcəksiniz. Men hemçinin inanıram ki, Sizin zəngin siyasi təcrübəniz ölkənizin beynəlxalq ələmdə və Qara dəniz regionunda aparıcı rolunu bundan sonra da genişlənməsinə töhfə verəcəkdir.

Bolqaristan ilə Azərbaycan arasında elaqələrin gücləndirilməsinə Sizin şəxsi töhfənizi və sadıqlığınızı çox yüksək qiymətləndirirəm. Öz tərəfindən bildirirəm ki, ikitefəli münasibətlərimizin inkişafına bundan sonra da hər cür destək göstərməye hazırlıyalım.

Əziz dostum, Sizinle keçirdiyim bütün görüşləri məməniyyətlə xatırlayıram. Həmin görüşlərdə Sizin yüksək intellektivinə, sağlam mühakimətinə və diplomatik məharətinə vələh olırmış. Ən esasi isə odur ki, Siz hemişə mürəkkəb siyasi məsələlərin həllində ümumi razılığa gəlməyə səy göstərmişsiniz. Əminəm ki, konsensus axtarı, başqaşaların maraqlarına hörmət və milli maraqları qorumaq yeni prezidentlik dövründə de Sizin fealiyyətinizin əsas prinsiplərindən olacaq.

Sizinlə yeni görüşlərimizi səbərsizlikle gözləyir və bu xoş füsrətdən istifadə edərək, çox məsuliyyətli işinizde Sizə cansaqlığı və uğurlar arzulayır.

Cənab Prezident, xahiş edirəm, en yüksək ehtiramı qəbul edəniz.

Hörmətə,

**Georgi PIRVANOV,  
2002-2012-ci illərdə Bolqaristan  
Respublikasının Prezidenti**

Möhtərem cənab Prezident!

Sizi yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətə tebrik edirəm. Əvvəlki illərdə hədəfəninizdən istahatlar yolu və ixracın saxələndirilməsi gündəlinin davam etdirilməsində Sizə səmimi-qəlbən uğurlar arzulayır.

Sizi 2019-cu il yanvarın 22-25-de İsvərvəndə, Davos-Klostersda keçirilecek Dünya İqtisadi Forumunun 49-cu illik görüşündən etibarən memənnüllük duxuram.

Bu ilin yanvar ayında keçirilən illik görüş bir daha nümayiş etdirdi ki, illin əvvəlindən qlobal gündülyili formalasdırın çox-tərəfi toplantıya hemisəkindən də böyük etibarlıdır.

"Cənub qaz dəhlizi" vasitəsilə Avropanın enerji təhlükəsizliyini gücləndirmək istiqamətində davam edən səylərə yaxşı, Azərbaycanın Çin və Avropa arasında transit qovşağı kimi artan vacib rolunu nəzəre alaraq, Sizin tədbirdə iştirakınız ölkənizin regional və beynəlxalq əməkdaşlıqla təhfəsinə dərhal artırıcadır.

Görüşdə iştirak edəcək 3 min hökumət, biznes və vətəndaş camiyəti iderəti adından, Sizin tədbirdə feal iştirakınızı səbərsizlikle gözləyirəm.

Hörmətə,

**Professor Klaus SVAB,  
Dünya İqtisadi Forumunun təsisçisi və icraçı sədri**

Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 95-ci ildönümü münasibətə

Əvvəlcə ulu önder Heydər Əliyevin zəngin, mənali həyat və fealiyyətinə yüksək etdirən fotosərginən açılışı olub.

Azərbaycan və Türkiyənin dövlət himmləri səsləndirildikdən sonra ümummilli ider Heydər Əliyevin eziż xatirəsi bir deqiqəlik sükülla yad edilib.

Sonra Heydər Əliyevin şəxsiyyətinin ucalığını tərennüm edən sənədi film nümunəyi olunub.

Azərbaycanın Türküyədi sefiri Xəzər İbrahim, ölkəmizin Qarsdakı baş konsulu Nuru Quliyev, Ərzurum valisi Seyfəddin Aziözoglu, Ərzurum belediyəsinin sədri Mehmet Sek-

mən, Atatürk Universitetinin rektoru Ömer Cəməl, Naxçıvan Dövlət Universitetinin rektoru Saleh Məherəmov və başqaları çıxışlarında ulu önder Heydər Əliyevin nəsillərə ornek olan siyasi fealiyyətindən danışıblar. Diqqətən çatdırılbı ki, Heydər Əliyev texminən yarım əsrə yaxın dövrü ehətə edən siyasi fealiyyəti ilə Azərbaycan xalqının işliq geleceyinə xidmet edib. Ölkəmiz müsteqilliliyi bərpə etdiğindən sonra Heydər Əliyevin reallaşdırıldığı strategiya Azərbaycan və Türkiyə de daxil olmaqla, böyük bir coğrafiyada

inkişaf istiqamətlərini müəyyənəşdirib.

Simpoziumda "Heydər Əliyev və türk dünyası", "Heydər Əliyev və milli ideologiya modeli", "Heydər Əliyev milli neft strateyisinin banisi kim", "Heydər Əliyev və milli ləyəqətin qorunmasına metodologiyası", "Heydər Əliyev siyasetində milliyyət və türkşəmə amili" və s. mövzularda məruzələr dinlənilib. Məruçəcələr diqqətən çatdırılabı ki, Heydər Əliyevin siyasi fealiyyətinin bütün istiqamətləri və idarəcili metodları dərindən araşdırılmışdır.

İsmayıllı BERDİYEV,

**Şimali Qafqaz Müsəlmanlarının**

**Əlaqələndirme Mərkəzinin sədri**

Möhtərem cənab Prezident!

Sizi 2018-ci il aprelin 11-də keçirilən president seçkilərində qazandığınız parlaq gelebə münasibətə Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu adından təbrik edir, doğma Azərbaycan nəmənincən çoxşaxəl, coşqun və cesərli fealiyyətinizde yeni-yeni uğurlar arzulayın.

Məhəmmət Əliyev və münasibətə təbrik edir.

Möhtərem cənab Prezident!

Sizi 2018-ci il aprelin 11-də keçirilən president seçkilərində qazandığınız parlaq gelebə münasibətə Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu adından təbrik edir, doğma Azərbaycan nəmənincən çoxşaxəl, coşqun və cesərli fealiyyətinizde yeni-yeni uğurlar arzulayın.

Möhtərem cənab Prezident!

Sizi 2018-ci il aprelin 11-də keçirilən president seçkilərində qazandığınız parlaq gelebə münasibətə Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu adından təbrik edir, doğma Azərbaycan nəmənincən çoxşaxəl, coşqun və cesərli fealiyyətinizde yeni-yeni uğurlar arzulayın.

Möhtərem cənab Prezident!

Sizi 2018-ci il aprelin 11-də keçirilən president seçkilərində qazandığınız parlaq gelebə münasibətə Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu adından təbrik edir, doğma Azərbaycan nəmənincən çoxşaxəl, coşqun və cesərli fealiyyətinizde yeni-yeni uğurlar arzulayın.

Möhtərem cənab Prezident!

Sizi 2018-ci il aprelin 11-də keçirilən president seçkilərində qazandığınız parlaq gelebə münasibətə Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu adından təbrik edir, doğma Azərbaycan nəmənincən çoxşaxəl, coşqun və cesərli fealiyyətinizde yeni-yeni uğurlar arzulayın.

Möhtərem cənab Prezident!

Sizi 2018-ci il aprelin 11-də keçirilən president seçkilərində qazandığınız parlaq gelebə münasibətə Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu adından təbrik edir, doğma Azərbaycan nəmənincən çoxşaxəl, coşqun və cesərli fealiyyətinizde yeni-yeni uğurlar arzulayın.

Möhtərem cənab Prezident!

Sizi 2018-ci il aprelin 11-də keçirilən president seçkilərində qazandığınız parlaq gelebə münasibətə Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu adından təbrik edir, doğma Azərbaycan nəmənincən çoxşaxəl, coşqun və cesərli fealiyyətinizde yeni-yeni uğurlar arzulayın.

Möhtərem cənab Prezident!

Sizi 2018-ci il aprelin 11-də keçirilən president seçkilərində qazandığınız parlaq gelebə münasibətə Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu adından təbrik edir, doğma Azərbaycan nəmənincən çoxşaxəl, coşqun və cesərli fealiyyətinizde yeni-yeni uğurlar arzulayın.

Möhtərem cənab Prezident!

Sizi 2018-ci il aprelin 11-də keçirilən president seçkilərində qazandığınız parlaq gelebə münasibətə Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu adından təbrik edir, doğma Azərbaycan nəmənincən çoxşaxəl, coşqun və cesərli fealiyyətinizde yeni-yeni uğurlar arzulayın.

Möhtərem cənab Prezident!

Sizi 2018-ci il aprelin 11-də keçirilən president seçkilərində qazandığınız parlaq gelebə münasibətə Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu adından təbrik edir, doğma Azərbaycan nəmənincən çoxşaxəl, coşqun və cesərli fealiyyətinizde yeni-yeni uğurlar arzulayın.

Möhtərem cənab Prezident!

Sizi 2018-ci il aprelin 11-də keçirilən president seçkilərində qazandığınız parlaq gelebə münasibətə Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu adından təbrik edir, doğma Azərbaycan nəmənincən çoxşaxəl, coşqun və cesərli fealiyyətinizde yeni-yeni uğurlar arzulayın.

Möhtərem cənab Prezident!

Sizi 2018-ci il aprelin 11-də keçirilən president seçkilərində qazandığınız parlaq gelebə münasibətə Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu adından təbrik edir, doğma Azərbaycan nəmənincən çoxşaxəl, coşqun və cesərli fealiyyətinizde yeni-yeni uğurlar arzulayın.

Möhtərem cənab Prezident!

Sizi 2018-ci il aprelin 11-də keçirilən president seçkilərində qazandığınız parlaq gelebə münasibətə Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu adından təbrik edir, doğma Azərbaycan nəmənincən çoxşaxəl, coşqun və cesərli fealiyyətinizde yeni-yeni uğurlar arzulayın.

Möhtərem cənab Prezident!

Sizi 2018-ci il aprelin 11-də keçirilən president seçkilərində qazandığınız parlaq gelebə münasibətə Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu adından təbrik edir, doğma Azərbaycan nəmənincən çoxşaxəl, coşqun və cesərli fealiyyətinizde yeni-yeni uğurlar arzulayın.

Möhtərem cənab Prezident!

Sizi 2018-ci il aprelin 11-də keçirilən president seçkilərində qazandığınız parlaq gelebə münasibətə Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu adından təbrik edir, doğma Azərbaycan nəmənincən çoxşaxəl, coşqun və cesərli fealiyyətinizde yeni-yeni uğurlar arzulayın.

Möhtərem cənab Prezident!

Sizi 2018-ci il aprelin 11-də keçirilən president seçkilərində qazandığınız parlaq gelebə münasibətə Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu adından təbrik edir, doğma Azərbaycan nəməninc







# “Bizim həyət” layihəsi çərçivəsində abadlaşdırılan növbəti həyət Leyla Əliyevanın iştirakı ilə sakinlərin istifadəsinə verilib



IDEA İctimai Birliyinin toşkılıtlığı və Bakı şəhəri üzrə rayon icra hakimiyyətərinin dəstəyi ilə həyata keçirilən “Bizim həyət” layihəsi çərçivəsində abadlaşdırılan növbəti həyət aprelin 14-də sakinlərin istifadəsinə verilib. Yenilənmis növbəti həyət Qaradəğ rayonunun Lökbatan qəsəbəsi, İntiqam Nəbiyev küçəsində, 4 mindən çox sakinin yaşıdığı məhəlləde yerləşir.

AZERTAC xəber verir ki, Heydər Əliyev Fonduñun vitse-prezidenti, IDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rehbəri Leyla Əliyeva həyətin açılışında, o cümlədən tədbir zamanı keçirilmiş küləvi aqacekməde iştirak edib.

“Bizim həyət” layihəsinin əsas məqsədi ekoloji cəhətdən təmiz və abad həyətlerin modeləndirilməsi, yaşlılıqların bərpası, sağlam həyət tərziñin formalasdırılması, sakinlər üçün təhlükəsiz və

rahat yaşım şəraitinin yaradılmasıdır.

Qaradəğ Rayon icra Hakimiyyətinin dəstəyi ilə “Bizim həyət” layihəsi çərçivəsində abadlaşdırılan və 2 hektar sahə oları həyətdə əlli və saqlamlıq imkanları möhdud insanların rahat hərəkəti və bütün yaş qrupları üzrə usaqlaşın inkişaf üçün elverişli şəraitin yaradılması məqsədilə əyləncə qurğular yerləşdirilib, futbol meydancası və idman aletlərindən ibarət kiçik meydanlar. Bu cür

meydanların salınmasında əsas məqsəd gənclərin sağlam həyət tərzi sürmələrinə, o

sağlıqlılarını möhkəmləndirmələrinə, asudə vaxtlarını səmərəli keçirmələrinə, o

cümlədən onlarda sistematiq idmanla məşgulolma rəfleksinin yaradılmasına nail olmaq-

dir. Həyətdə, həmçinin həyvanların gözərdilərini üçün xüsusi meydança salınır.

Sakinlərin istək və mərcləri nəzərə alınaraq çoxmənzilli binaların fasadları

ve giriş hissələri de tam təmir olunaraq onların istifadəsinə verilib. Heyətin erazisində mövcud yaşlılıqların bərpası ilə yanaşı, olavaş olaraq 500-e yaxın ağac və kol ekilib.

Qeyd edək ki, “Bizim həyət” layihəsinə Heydər Əliyev Fonduñun vitse-prezidenti, IDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rehbəri Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə start verilib. Lökbatan qəsəbəsində sakinlərin istifadəsinə verilmiş həyət layihə çərçivəsində abadlaşdırılan üçüncü həyətdir.

Sözügedən layihənin Bakının bütün rayonlarında həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur. Bunuñla elaqədar, paytaxtımızın abadlaşdırılmaya ehtiyacı olan həyətlər haqqında məlumat və tövsiyələrin IDEA İctimai Birliyinin təqdim edilməsi xahiş olunur.

## İkiotaqlı mənzildəki Cavid ömrü

Kəssə hər kim töküldən qan izini, Qurtaran dahi odur Yer üzünü.

Ədəbiyyatla maraqlanmayanlar belə onu bu misra ilə tanıyalırlar. Onun zəngin yaradıcılığı, nakam taleyi həmişə böyük marağa səbəb olub. Azərbaycan ədəbiyyatında ilk məməzum faciə və dramların müəllifi olan Hüseyin Cavid milli şürur oyanmasında müüm rol oynayıb. Onu əbəs yera Azərbaycan ədəbiyyatının Şekspirini adlandırmayıblar.

Yaşadığı mənzil  
ölümündən  
61 il sonra  
muzeyə çevrilib

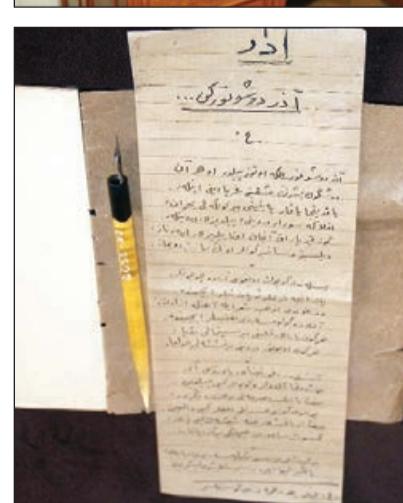
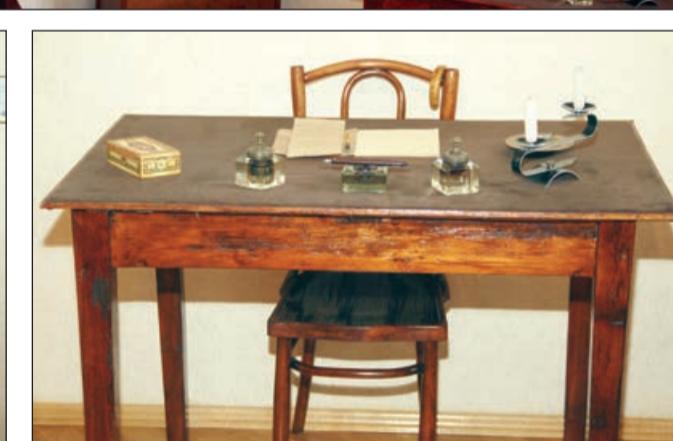
1882-ci ilde Naxçıvan şəhərində Molla Abdullanın ailəsində dünyaya göz açan Hüseyin Cavid 33 yaşında Bakıya köçüb. 1937-ci il iyunun 4-ne kimi, yeni hebs olunan günde qəder ailəsi ilə birgə paytaxtda ikiotaqlı kiçik mənzilde yaşayıb-yaradınan ədib burada cəmi 17 il özür sürüb. Belə də dahi şair yaradıcılığının en gözəl dövrünü, ömrünün en xoç çağlarını keçirdiyi bu mənzilin ne zəmansa ev-muzeyinə çevrilecəyini düşünməyib. Ölümündən sonra Bakıda və Naxçıvan Muxtar Respublikasında şairin xatirə muzeyləri yaradılıb. Ulu önder Heydər Əliyevin şəxsi təşəbbüsü və himayəsi ilə Naxçıvanda onun qəbir üstündə möhtəşəm məqbərə ucaldılıb.

Heydər Əliyevin şəxsi göstərişi ilə şairin ölümündən 61 il sonra, 24 oktyabr 2002-ci ilde yaşadığı ikiotaqlı mənzil onuñ ev-muzeyinə çevrilib. Şairin 120 illik yubileyində təsədüt edən bu mərasimdə ulu önder şəxsen iştirak edib, muzey ekspozisiyasına təqdim olub, ray kitabına ürkət sənədini yazıb. Bundan sonra muzeyin ekspozisiyası geniş tamaşaçı auditoriyasının ixtiyarına verilib. Biz də bir gün o tamaşaçılarından biri oldug.

13 minə qədər  
eksponat

Muzeyin kəndində sənki Cavid dövlətinə qatılırsan... Muzein elmi-ekspozisiyası şəhəsinin müdürü Lale Əliyeva öncə bize binanın tarixi barədə məlumat verib.

Hacı Zeynalabdin Tağıyevin himayəsi ilə tikilmiş bina Qızlar Gimnaziyası üçün nəzərdə tutulub və bir müddət



bələ fəaliyyət göstərdikdən sonra parlament binası olub. 1920-ci ilde isə binanın birinci və ikinci mərtəbələrində Darülmüellim məktəbi yerləşib. Binanın yuxarı mərtəbəsində isə burada dərs deyən müəllimlər yaşayıblar. Bu müəllimlərden biri də şair və dramaturq Hüseyin Cavid olub.

Muzeyde ümumilikdə 13 minə yaxın eksponat var ki, onun 860-i sərgilenir. Bu eksponatlar içərisində aileye

məxsus məisət və geyim əşyaları, Hüseyin Cavidin müxtəlif illərdə çap olunmuş əsərləri, şəxsi kitabları, aliev fotolar, dram əsərlərinin tamaşalarından program, afişə və fotoşəhər, oğlu Ərtoğrıl Cavidin fealiyyəti etdiyi kitablar, bestələdiyi müsiqi əsərlərinin notları, burlardan dahi Üzeyir Hacıbeyova həsr etdiyi fortepiano üçün “9 variasiya”, “Eşq olsun”, “Skripka ilə fortepiano üçün poema” və s. əsərləri, vallar, müxtəlif se-

nədlər, məktublar var. Həmçinin şairin qızı Turan Cavidin fealiyyəti ilə bağlı materiallar da nümayış etdirilir. Müzeydə Hüseyin Cavidin yazı masası, həyat yoldaşı Mışkinaz xanıma məxsus tiqəsi, radioqəbulədiyi, yemek masası və bir çox eksponatlar əsas yer tutur. Eksponatların sayı isə idən ilə artırmada davam edir. Çünki bu məkanı ziyarət edən qonaqların bezilləri muzeyə eksponatlar hədiyyə verirlər.

Tayset rayonunun Sevçenko kəndindəki dustaq məzarından götürülmüş bir ovuc torpaq da iş otağında eksponat kimi saxlanılır. Otağın divarından asılmış saat isə Hüseyin Cavid hebs olunduğu gün Mışkinaz xanım tərəfindən dayandırılıb. Saatin eqrəpleri 11.19-u göstərir...

Şairin üzərində daşıdıq şəxsi əşyaların yerləşdiyi yazı masasında isə yarımqiqli qalmış “Azər” poemasından bir hissə düşüqtəmizi çəkir. Oyrenirik ki,

bu hissə “Azər” poemasının su retidir, əsl isə arxivde saxlanılır. Onun istifadə etdiyi mürkəzəbəklər, qələmi, el əsası, müştü və həmin yazı masasının üzərində nümayiş olunur.

Möcüzəli masa,  
Hüseyin Cavid  
planeti...

Hər kəsin maraqlı dairəsinə  
də olan bu masanın xüsusi  
özziliyi var. Belə ki, 1937-ci il-

de Hüseyin Cavidin hebs etmək üçün gələnlər arxaları apardıqları zaman onun bəzi əsərlərini tapa bilməyiblər. Onlar düşünməyiblər ki, şair əsərlərini masanın gizli sıyrımlarında gizlədiblərlər. Həmin əcməməcələr sayesində şairin bir çox əşyaları və “Azər” poemasından bir hissə bele xılas olur. Cavidin “Şəhər”, “Telli saz” “Atilla”, “Çingiz-xan” kimi əşyaları yandırıldıq üçün mezmunkarı barede məlumat olmasa da, həmin əyləncələr adları masanın sıyrımlarında təpildilər.

Maralı faktlardan biri de Hüseyin Cavid adına planetin olmasına. Belə ki, 1997-ci il iyunun 20-da Beynəlxalq Astronomiya İttifaqı Ukrayna alimi Nikolay Çernikov keşf etdiyi 6262 nömrəli kometin planeta Hüseyin Cavidin adını verib.

24 yaşında dünyasını dəyişən Ərtoğrolun maraqlı masası

Hüseyin Cavid xalq döşməni kimi hebs olunub və Sibir sərgün edilər orada vefat edib. Oğlu Ərtoğrıl isə 24 yaşında vərendən dünyasını dəyişib. Ərtoğrıl qısa bir ömr və yaşıda, ömrünə edəbiyyatşunas, bestəkar, müsiqisənas və rəssamlıq fəaliyyətinə sıqrıqla bilib. Atası kimi istedadlı olan Ərtoğrıl məktəbi bitirdikdən sonra konservatoriya daxil olub görkəmlərə Azərbaycan bestəkar Üzeyir Hacıbeyovdan dərs alıb.

Ərtoğrola aid yazı masasında şəxsi əşyaların eksponat kimi ziyarətlərde maraqlı dərəcədən təqdim olunur. Burada onun şahmat taxtası, rəsmi dəfərləri, rəsm çəkmək üçün boyaları, təqvimini, eləcə da bacısı Turanın ona hədiyyə etdiyi portfelini görmək olar.

Mışkinaz xanımın istifadə etdiyi misən və gümüşdən olan qabları, Turan xanımın qalan misən əşyaları da müzezdə eksponat kimi nümayiş olunur. Hüseyin Cavidin sevinçli əşyaların biri olan nərdətaxta da müzeyde saxlanılır.

Böyük şəxsiyyətin mənali ömrünün kiçik otaqlarla sığan təessüratları ziyarətçilərde xox düşüklər yaradır, Cavid ailəsi barede dolğun informasiya verir...

**Səbinə MƏMMƏDOVA,  
Ağaeli MƏMMƏDOV (foto),  
“Azərbaycan”**





